

0. Krátka rekapitulácia minulého vyučovania

1. Syn Boží sám vykonal očistenia od našich hriechov – jeden kňaz z neba vyriešil a vymazal všetky hriechy spasených mužov a žien a teraz odpočíva na tróne.
2. Syn Boží všetko udržuje svojím slovom – bez Syna nie je hmota ani energia, a ani čas.
3. Syn Boží je žiarou/bleskom Božej slávy – večná sláva je centrálna skutočnosť, ktorá robí Boha zvláštnym a odlišným od tvorstva. Syn existoval vždy, od kedy len Boh bol slávny, a to bolo odvždy.
4. Syn Boží je odtlačkom / kópiou Božej podstaty – všetky atribúty božstva, napr. večnosť, pravda, láska, dobrota, spravodlivosť, vševedúcnosť, duchovosť, atď., čo sa spolu označuje ako Božia podstata/prirodzenosť platia i o Synovi, Syn nemá inú podstatu ako Božiu/Otcovu.

1. Ranokresťanské herézy v spojitosti s osobou Krista

- Potreba poznať presne a verne, kto je Pán Ježiš, nevznikla až v 21., a ani v 20. storočí.
- Prví kresťania, práve tak ako my, očividne potrebovali mať poznanie toho, kto je Ježiš Kristus.
 - o Poznanie nie len v tom, aké je jeho dielo, a čo urobil na Golgote, ale aj v tom, aké je jeho bytie, čo je vlastne on za existencia.

1.1 U časti kresťanov zo židovstva očividne vznikol zmätok v otázke identity Krista

- Boli o týchto veciach nazačiatku dobre vyučení, ale niečo sa po ceste pošramotilo. Možno tlak falošných učiteľov, možne tlak z okolitého neobráteneho židovstva.
- Ak si to neuvedomíme, potom ako vysvetlíme fakt, že tu je tak veľa zmienok o tom, že Syn Boží nie je anjel.
 - o Židom 1:4 až 14 venuje celých 11 veršov porovnaniu medzi Kristom a anjelmi.

List Židom očividne reaguje na nejakú odchýlku, ktorá z Krista robila anjela alebo iba proroka, ako bol napr. Mojžiš (táto téma príde v Židom 3. kapitole).

2. Prvotní príjemcovia tohto listu boli Židia

- Židia dobre poznali históriu Božieho konania s človekom i národom Izrael počnúc knihou Genesis.
- Vedeli o anjeloch a udalostiach, ktoré v spojitosti s nimi Písmo zachytáva.
 - o Až na frakciu saducejov, židovstvo bralo anjelov ako samozrejmosť.

2.1 Niečo podobné sa udialo aj v Kolosách

Kolosenským 2:18 *Nech vás nikto nepripraví o víťazné chcúc to doceliť samozvolenou pokorou a náboženstvom anjelov dávajúc sa do toho, čoho nevidel, súc darmo nadúvaný mysl'ou svojho tela.*

- Veľká časť pohanov tých čias brala existenciu duchov a duchovnej reality ako samozrejmosť, bolo to úplne iná doba ako dnešná materialistická.
 - o Pavol varuje pred náboženstvom anjelov – zjavne išlo o omyl, ktorý odvracal ľudí od Krista, v ktorom prebýva všetka plnosť božstva (Kolosanom 2:9), ku stvoreným anjelským bytostiam.

- V Kolosách pravdepodobne išlo o isté gnostické alebo protognostické pohyby, na ktoré Pavol reaguje.

3. Základná skutočnosť, ktorá na nás kričí zo Židom 1 je fakt, že Boží Syn nie je anjel

- Všimnime si, ako dôrazne to táto časť Písma vyučuje:
 1. Verš 4 – „znamenitejšie meno zdedil než oni“.
 2. Verš 5 – „Lebo ktorému z anjelov povedal kedy“.
 3. Verš 6 – „nech sa mu klaňajú všetci anjelia“.
 4. Verš 7 a 8 – kontrast vo výpovediach.
 5. Verš 13 – „A ktorému z anjelov povedal kedy“.

4. Verš 5 – Boh nepovedal anjelom, môj Syn si Ty

4.1 Najprv sa povenujme tomu, čo je očividné

- Kristus je zvláštny a iný od anjelov, pretože Boh ho označuje za svojho Syna.
- Môžeme prejsť celú Starú zmluvu a takéto označenie špeciálneho synovstva a otcovstva nikde u anjelov nenájdeme.
- V SZ však máme hneď dve miesta, ktoré hovoria o konkrétnom Božom synovi – Žalm 2:7 a 2. Samuelova 7:14.
- Teraz sa na celú záležitosť môžeme pozrieť hlbšie a v súvislostiach.

4.1.1 Ako pôvodne odzneli v histórii výpovede v Žalme 2 a 2. Samuelovej 7

- V pôvodnom historickom kontexte tieto výpovede zo Žalmu odzneli smerom ku Izraelským kráľom, na prvom mieste ku Dávidovi a Šalamúnovi.

4.2 Ako Žalm 2 súvisí s tým, že Kristus je Boží Syn

- Musíme si teraz prejsť túto stať a trochu sa zamyslieť.
- Podľa všetkého vznikol Žalm 2 v 10. storočí pred Kristom.
- Kniha Žalmov neuvádza autora, ale Skutky 4:25 ukazujú, že autorom je kráľ Dávid.
- Tak ako ho pôvodne čítame, tak sa dá čítať ako bezprostredne adresovaný zemskému kráľovi v Izraeli.
 - o Ide podľa všetkého o Dávida, ktorý bol ustanovený do úradu kráľa.
 - o Ale aj letmé čítanie ukazuje, že výpovede Žalmu idú ďalej než za Dávida.

5. Otázka znie – Kto je ten Boží Syn, ktorom sa v tomto Žalme hovorí?

- Je do Dávid alebo to je niekto iný?
- Podľa autora listu Židom to je Pán Ježiš. Ako je to možné?

Na otázku vzťahu medzi Žalmom 2 a Židom 1:5 nedostaneme odpoveď, kým sa nezamyslíme nad celkovým vzťahom medzi SZ a NZ.

5.1.1 Jedna dôležitá súčasť tohto vzťahu je rovnica predpoveď → naplnenie

Matúš 5:17 *Nedomnievajte sa, že som prišiel zrušiť zákon alebo prorokov: neprišiel som zrušiť, ale naplniť.*

5.2 Ako 2. Samuelova 7 súvisí s tým, že Kristus je Boží Syn

- Toto je situácia, kedy prorok Nátan navštívi Dávida.
- Dávid chcel postaviť chrám pre Hospodina, ale Nátan je poslaný od Boha, aby mu prikázal nerobiť tak. Táto úloha totiž pripadne jeho synovi Šalamúnovi.
- Uprostred toho sa Boh dostane aj ku Dávidovmu potomstvu. Tam odznie tá šokujúca veta.

2 Samuel 7:14 *Ja mu budem otcom, a on mi bude synom...*

Podľa listu Židom sa ako verš o synovi v Žalme 2, tak i ten v 2. Samuelovej 7 vzťahuje na Pána Ježiša ako na skutočného Božieho Syna.

5.2.1 Druhý prvok vzťahu medzi SZ a NZ je rovnica → ideme od menšieho k väčšiemu

Matúš 12:42 Kráľovná juhu vstane na súde s týmto pokolením a odsúdi ho, lebo prišla z ďalekých končín zeme počuť múdrosť Šalamúnovu, a hľa, tu je viac ako Šalamún.

Výpoveď proroka Nátana sa v malom týkala Šalamúna, ale v konečnom dôsledku ukazovala na toho veľkého Božieho Syna, ktorý je viac ako Šalamún.

6. Kto je skutočný Boží Syn, ktorý naplnil tieto proroctvá?

Matúš 3:17 A hľa, bolo počuť hlas z nebies, ktorý hovoril: Toto je ten môj milovaný Syn, v ktorom sa mi zalúbilo.

Matúš 17:5 A kým ešte hovoril, hľa, zatônil ich svetlý oblak, a hľa, bolo počuť z toho oblaku hlas, ktorý hovoril: Toto je ten môj milovaný Syn, v ktorom sa mi zalúbilo. Toho počúvajte!

- Matúš jednoznačne identifikuje Pán Ježiša ako pravého Božieho Syna.
 - o Pán Ježiš je ten jediný, pravý a milovaný Boží Syn.
 - o Tejto pravde o synovstve Krista sa zvlášť venuje evanjelium Jána a jeho epištoly.

6.1 Ani jedna z vyššie zmienených pasáží sa nenaplnila ako úplná skutočnosť na zemských Izraelských kráľoch – naplňuje sa však v Kristovi

- Kristovi slúžia ľudia zo všetkých národov po celej zemi.
- Kristus dostal ako dedičstvo všetky končiny zeme a vesmíru.
- Kristus vybudoval pravý Boží dom, totiž cirkev.
- Kristus bude železným prútom pást národy.
- Kristus potrestá bezbožníkov.

Izraelskí králi prorocky a v čiastke ukazovali na to, kto je pravý Boží Syn. Oni boli tieň, kým Kristus je skutočnosť.

7. Verš 6 – Anjeli uctievať Božieho Syna

Židom 1:6 A keď zase uvedie prvorodeného na svet, hovorí: A nech sa mu klaňajú (προσκυνέω / proskynéó) všetci anjelia Boží!

- Slová „zase uvedie“ najskôr ukazujú na druhý príchod Pána Ježiša Krista.
- Gr. προσκυνέω / proskynéó – uctievať; padnúť na zem a uctievať, klaknúť si, hlboko sa pokloniť, padnúť niekomu k nohám.

7.1 Pán Ježiš sa odmietne pokloniť Diablove

Pravé uctievanie patrí iba skutočnému Bohu. Vie to Pán Ježiš a vedia to i anjeli.

Matúš 4:10 Vtedy mu povedal Ježiš: Odídi, satane, lebo je napísané: Pánovi, svojmu Bohu, sa budeš klaňať a jemu samému budeš svätoslúžiť!

11 Vtedy ho opustil diabol, a hľa, anjeli pristúpili a posluhovali mu.

- Pán Ježiš nie je anjel. Naopak sú to anjeli, ktorí ho uctievať a slúžia mu.
 - o Niet sa čo diviť, bez neho by nemohli ani na sekundu existovať – to On ich udržuje pri živote svojím slovom.

7.2 Anjel odmieta prijať uctievanie od apoštola Jána

Zjavenie 22:8 A ja, Ján, som to videl a počul. A keď som to počul a videl, padol som, aby som sa klaňal pred nohami anjela, ktorý mi to ukazoval.

9 Ale mi povedal: Hľad', neurob toho! Lebo som tvoj spolusluha a tvojich bratov prorokov a tých, ktorí ostríhajú slová tejto knihy. Bohu sa klaňaj!

- Ten, kto sa klania anjelom a uctieva ich, je modlár. Ak by anjeli uctievali Pán Ježiša, ktorý by bol anjel, išli by proti tomu, čo sami tvrdia.

7.3 Neskôr list Židom v 2. kapitole rozvinie túto skutočnosť, že Syn Boží nie je anjel

- Boží Syn nie je anjel a ani sa nikdy nestal anjelom a ani neprišiel zachraňovať anjelov.
- Boží Syn má v sebe takú istú podstatu ako Otec, platí o ňom to, čo o Bohu, dokonca je právom označený za Boha, avšak stal sa človekom, aby vykúpil tých, ktorí inak čakali na trest smrti.

8. Svedkovia Jehovovi tvrdia, že Ježiš je archanjel Michal

- V publikácii *Rozhovory z Písma* vydanej spoločnosťou Strážna Veža v roku 1996 sa na strane 134 nachádza stať s nadpisom „Je Ježiš Kristus totožný s archanjelom Michaelom?“
 - Túto publikáciu vám Svedkovia neposkytnú len tak ako nezáväznému záujemcovi. Používa sa na vyučovania o zvestovateľskej službe v teokratickej škole a obsahuje konkrétne návody ako hovoriť s ľuďmi o učení Svedkov Jehovových.

8.1 Ich kľúčové tvrdenie

- Na podporu uvádzajú asi tak 7 pasáži, z ktorých jediné priame tvrdenie sa týka verša 1. Tesaloničanom 4:16, ten následne okamžite spájajú s Júdom 9. Citujem:

V 1. Tesaloničanom 4:16 (SEP) je príkaz Ježiša Krista, aby sa začalo vzkriesenie, opísaný ako „hlas archanjela“ a Júda 9 hovorí, že týmto archanjelom je Michael. Bolo by vhodné pripodobniť Ježišovo veliteľské volanie k volaniu niekoho, kto má menšiu autoritu? Je teda logické, že archanjel Michael je Ježiš Kristus.¹

- Všetko ostatné sú nepriame indície, ktoré sa snažia rozlične poprepájať.

8.2 Analýza 1. Tesaloničanom 4:16 v kontraste ku tvrdeniam Svedkov

1 Tesaloničským 4:16 Lebo sám Pán s veliteľským povelom, s hlasom archanjela a s trúbou Božou zostúpi s neba, a mŕtvi v Kristu vstanú najprv;

- Publikácia úplne mlčí o tom, že Pán je tiež opísaný s trúbou Božou.
 - Maximálne by potom podľa ich postupu tento verš učil, že Pán Ježiš je Bohom i archanjelom.

Najprirodzenejšie je 1. Tesaloničanom 4:16 pochopiť v tom zmysle, že zostúpenie Pána Ježiša bude sprevádzať hlas archanjela a Božia trúba. Identita Pána Ježiša je vec, ktorú tento verš nerozrieši.

- Argument zo všetkých ostatných veršov ako napr. Júda 9 závisí od 1. Tesaloničanom 4:16, ktorý však nepodporuje ich záver.

9. Nabudúce nás čaká pohľad na to, ako Písmo opisuje Syna výrazom Boh a identifikuje bytie Hospodina (=JHVH) s bytím Syna

¹ *Rozhovory z Písma*. Brooklyn, New York, U.S.A.: STRÁŽNA VEŽA. 1996. Str. 134.